

Sygn. akt I PK 216/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z powództwa W. A., M. A. W., T. B., K. H., D. K., D. S. i A. W. przeciwko
[...] Szpitalowi [...] w C.

o wynagrodzenie za pracę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 27 sierpnia 2019 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 9 marca 2018 r., sygn. akt III APa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża strony pozwanej kosztami postępowania przed Sędem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w P. zasądził od pozwanego [...] Szpitala [...] w C. na rzecz powodów W. A., A. W., M. A. W., T. B., K. H., D. K. i D. S. kwoty odpowiadające różnicy między wynagrodzeniem wypłaconym im od stycznia 2009 r. do grudnia 2011 r., wynikającym z regulaminu wynagradzania [...] Szpitala [...] w C. a wygradzeniem ustalonym w porozumieniu w sprawie zakończenia sporu zbiorowego zawartym w dniu 7 września 2007 r. między dyrekcją szpitala a Oddziałem Terenowym Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy w C.. Oddalił powództwa dalej idące.

Apelację pozwanego szpitala oddalił Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 9 marca 2018 r. Ustalił, że szpital zobowiązał się w porozumieniu w sprawie

zakończenia sporu zbiorowego z dnia 7 września 2007 r. do podjęcia wszelkich możliwych i dostępnych w ramach obowiązującego prawa działań zmierzających do pozyskania środków finansowych od płatników świadczeń zdrowotnych o wartości umożliwiającej docelowo, tj. od dnia 1 stycznia 2010 r., ustalenie w grupie zawodowej lekarzy miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego na poziomie wynoszącym odpowiednio od 2,0 średniej krajowej dla młodszego asystenta do 3,5 średniej krajowej dla ordynatora, przy czym do dnia 31 grudnia 2009 r. miał podwyższać miesięcznie wynagrodzenia od dnia 1 stycznia 2008 r. do 1,2 średniej krajowej dla młodszego asystenta i odpowiednio 2,5 średniej krajowej dla ordynatora, a od dnia 1 stycznia 2009 r., do 1,6 średniej krajowej dla młodszego asystenta i 3,0 średniej krajowej dla ordynatora. W dniu 24 lutego 2009 r. [...] Szpital [...] w C. wypowiedział porozumienie z dnia 7 września 2007 r., a w dniu 28 maja 2009 r. zawarł porozumienie, na podstawie którego cofnął to oświadczenie za zgodą Zarządu Terenowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy w C.. Strony zgodnie wtedy oświadczyły, że ze względu na trudną sytuację finansową szpitala zawieszają w całości - z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2009 r. - stosowanie porozumienia z dnia 7 września 2007 r. na okres minimum jednego roku z możliwością przedłużenia. Pozwany wycofał wypowiedzenia umów o pracę w części dotyczącej warunków płacy, dokonane wobec powodów w dniu 24 lutego 2009 r., a pracownicy wycofali oświadczenia o nieprzyjęciu wypowiedzeń warunków płacy. W dniu 15 czerwca 2010 r. [...] Szpital [...] w C. wypowiedział porozumienie zawarte w dniu 7 września 2007 r. i wprowadził z dniem 1 czerwca 2010 r. regulamin wynagradzania w nowym brzmieniu.

Sąd Apelacyjny uznał za bezskuteczne postanowienie § 2 porozumienia z dnia 28 maja 2009 r. o zawieszeniu stosowania porozumienia z dnia 7 września 2007 r. z mocą od dnia 1 stycznia 2009 r. z mocą wsteczną, tj. po tym jak w wyniku zadziałania mechanizmu układowego pracownicy nabyli już wymagalne roszczenia. Za bezpodstawne uznał zarzuty pozwanego dotyczące warunkowego charakteru porozumienia oraz podzielił stanowisko Sądu Okręgowego co do nieuwzględnienia zarzutu naruszenia art. 8 k.p.

Skarga kasacyjna [...] Szpitala [...] w C. - z wnioskami uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w P. i

orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...] - została oparta na podstawie naruszenia: 1) art. 9¹ § 1, art. 241²⁷ § 3 k.p., 2) art. 241¹³ § 1 i 2 w związku z art. 9 §1 k.p., 3) art. 65 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 300 k.p. i z § 1 ust. 1 i 2 porozumienia w sprawie zakończenia sporu zbiorowego z dnia 7 września 2007 r. oraz 4) art. 8 k.p. W ramach podstawy naruszenia przepisów postępowania skarżący zarzucił naruszenie 5) art. 382 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał „na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i niewłaściwie zastosowanych w niniejszej sprawie, a nadto wywołujących rozbieżności w orzecznictwie Sądów w zakresie zarzutu nr 1, 5” oraz na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a jej rozpoznanie leży w interesie publicznym „w zakresie zarzutów nr 2, 3, 4, z tym, że w odniesieniu do zarzutu nr 2, na wypadek uznania przez Sąd, że w tym zakresie skarga nie jest uzasadniona w stopniu oczywistym, podniósł, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych”. Po odkodowaniu tych skrótów skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wyjaśnił, że zachodzi konieczność rozstrzygnięcia wątpliwości na tle wykładni art. 9¹ § 1 oraz art. 241²⁷ § 3 k.p. w kwestii, czy zawieszenie prawa do wyższego wynagrodzenia, które ma być podwyższane etapami, odnosi skutek wobec miesięcy przepracowanych po zawieszeniu porozumienia, czy też zawieszenie jest bezskuteczne. Wskazał, że Sąd Apelacyjny rozstrzygnął to zagadnienie inaczej, niż Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 9 kwietnia 2008 r., II PZP 6/08, „wobec czego należy uznać, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, a nadto wywołujących rozbieżności w orzecznictwie Sądów”. Potrzeby wykładni art. 382 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. nie uzasadnił.

W ocenie skarżącego oczywistość tego, że Sąd błędnie zinterpretował art. 241¹³ § 1 i 2 k.p. w związku z art. 9¹ § 1 k.p. przez rozszerzenie jego zastosowania na wszystkie porozumienia zbiorowe wynika wprost z jednoznacznego brzmienia przepisu, który odnosi się do tylko układu zbiorowego, a nie do innych porozumień zbiorowych. Przepisy regulujące układy zbiorowe pracy

stosuje się do innych porozumień zbiorowych tylko na podstawie odpowiednich przepisów odsyłających (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2004 r., III PK 57/04).

Skarżący ocenił skargę kasacyjną jako oczywiście uzasadnioną również w zakresie naruszenia art. 65 § 1 i 2 k.c. w związku z „art. 300 k.p.” i z § 1 ust. 1 i 2 porozumienia w sprawie zakończenia sporu zbiorowego z dnia 7 września 2007 r., gdyż sądowa interpretacja porozumienia postrajkowego była zbędna „na pierwszy rzut oka”, a także dlatego, że dochodzenie roszczenia przez powodów stanowiło nadużycie prawa podmiotowego w stopniu rażącym. Przesądza o tym to, że porozumienie postrajkowe zostało zawarte, gdy szpital został *de facto* zmuszony do jego zawarcia mimo, że obie strony wiedziały, że nie miał środków na wypłacanie wyższych wynagrodzeń. Zdaniem pozwanego, powodowie - niezgodnie z zasadami współżycia społecznego - najpierw akceptowali brak wypłaty wynagrodzeń w kwotach wynikających z porozumienia, a dopiero po kilku latach skierowali roszczenia (art. 8 k.p.).

Powodowie wnieśli o wydanie orzeczenia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w razie jej przyjęcia, o oddalenie skargi w całości i zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Rozróżnienie i wyraźne oddzielenie podstaw skargi kasacyjnej od przyczyn przyjęcia jej do rozpoznania (art. 398³ i 398⁹ k.p.c.) powoduje, że uzasadnienie wniosku przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 4 k.p.c., jako osobnego elementu skargi, pełniącego odrębną od jej podstaw, samodzielną funkcję procesową nie może być zastąpione ani uzupełnione przez uzasadnienie podstaw skargi kasacyjnej (por.

aktualne postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001 nr 10, poz. 156; z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001 nr 3, poz. 52 i z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11). Jest to oczywiste, gdyż nie jest funkcją tzw. przesądu eliminacja prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji, którego rozstrzygnięcie nie odpowiada oczekiwaniom strony skarżącej, lecz ocena, czy rozpoznanie jej skargi kasacyjnej służy zapewnieniu jednolitości wykładni prawa i rozwoju jurysprudencji.

W tym stanie rzeczy, o oczywistej zasadności, a więc zasadności ewidentnej, niewątpliwej i niewymagającej jakichkolwiek głębszych rozważań i analiz prawnych, nie może świadczyć powtórzenie ujętych w podstawach skargi zarzutów naruszenia prawa materialnego lub przepisów postępowania z dodaniem np. tylko przymiotnika określającego te naruszenia jako "rażące".

Co do uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opartego na przyczynie przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., w którym skarżący przedstawił potrzebę rozstrzygnięcia wątpliwości na tle wykładni art. 9¹ § 1 oraz art. 241²⁷ § 3 k.p., wskazując na odmiennność rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego od uchwały Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2008 r., II PZP 6/08, to skarżący nie wykazał, że przepisy, o których mowa, budzą poważne i dotychczas nierozstrzygnięte wątpliwości interpretacyjne lub że odmienne orzeczenia wydano w tym samych lub bardzo podobnych okolicznościach faktycznych i prawnych. Takich racji nie przytoczył, a jego argumentację dodatkowo osłabia utożsamienie przyczyn kasacyjnych z zarzutami ujętymi w podstawie skargi.

Skarżący nie dostarczył zatem żadnych przekonujących przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania orzekł na podstawie art. 102 k.p.c.